

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Tekfirde Usul

Soru: Selamun Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhu

Sorum umumi tekfir yapan ancak muayyen tekfirden sakınan bir din adamı hakkındadır. Halbuki Şeyh Muhammed bin Abdolvahhab yazdığı İslam'ı Bozan Hallerden üçüncüsü bilindiği üzere şu şekildedir:

" Kim müşrikleri tekfir etmez veya onların kâfir oldukları hususunda şüphe ederse yahut onların mezheplerini sahih görürse bu kişi icmaan kâfir olur."

Buna göre umumi tekfir eden ancak küfür fiili işlediği halde muayyen olarak fertleri tekfir etmeyen bu din adamının hükmü nedir?

En içten saygılarımla Allahın rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Tarık Hasan

Cevap: Ve aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuh

Öncelikle belirtmek gerekir ki, İslam dininin de "din adamı" diye bir anlayış yoktur. Bilakis her Müslümanın aynı zamanda bir din adamı olması gerekir. Bu anlayış bizlere batıdan ithal edilmiş bir anlayıştır. Zira batıda iki kısım insan vardır. Birincisi din adamı, ikincisi dünya adamı...¹

İkinci olarak; "Kâfiri tekfir etmeyen kâfir olur" kaidesi mutlak ve genel bir kaide olmayıp kaideye dair bilinmesi gereken zaruri detaylar vardır: Bu kaidenin açıklaması ise şu şekildedir:

1- Ebu Cehil, İblis, Haman, Ebu Leheb, Ebu Talip ve buna benzer kimseler gibi hakkında vahiy kaynaklı bir nas olan kişileri muayyen bir şekilde tekfir etmeyen kâfir olur. Zira bunun aksi Allah veya Rasulü'nün hükmünü red etmek veya yalanlamaktır. Böylesi bir kimsenin kafir olduğuna dair verilen hükmün sebebi açıktır. Nitekim Allah'ın basiretini kapattığı kişiler müstesna bu görüşe muhalefet eden bir kimsenin olması düşünülemez. Şeyh Ebu Basir şöyle der:

"Kâfiri tekfir etmeyen kimsenin küfrünün illeti; şeriatın belli bir isimle isimlendirmiş olduğu bir şeyi başka bir isimle isimlendirmesi, Allahın vermiş olduğu hükmün dışında başka bir hüküm vermesi, küfrü ve şirki İman ve İslam olarak tanımlaması ayrıca düşmanlığı hak etmiş, cennetten nasibi olmayan, dostluk edilmemesi gereken kâfir ve müşrik bir kimseyi Müslüman ve mümin olarak tanımlaması sebebiyledir.

Nitekim bu kimsenin yapmış olduğu Allah'ın hükmünü reddetmek ve yalanlamaktır. Aynı zamanda böyle bir tutum Allah'ın emrini inkâr etmektir. Çünkü bu kimse Allah'ın isimlendirdiği şekilde bir kimseyi isimlendirmemiş olmakla beraber Allah'ı yalanlamış ve inkâr etmiştir."²

Şeyh İbn-i Useymin'e "İblis kafir değildir" diyen bir kimse hakkında sorulduğu zaman böyle diyen kimsenin kafir olacağına fetva vermiş ve delil olarak şu ayetleri getirmiştir:

"Meleklerle Âdem'e secde edin dediğimiz zaman da hepsi secde ettiler. Ancak İblis secde etmedi. O bundan kaçındı, büyüklendi ve kâfirlerden oldu." (2 Bakara/34)

"Meleklerin hepsi topluca secde etmişti. Yalnız İblis etmedi, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu." (38 Sad/73-74)

2-Yahudi, Hristiyan Mecusi ve buna benzer asli kâfirleri tekfir etmeyen kimse de kâfir olur. Kadı İyad "Şifa" adlı eserinde isimli eserinde Cahız ve Sumame'nin şu sözlerini nakleder:

"İnsanların avamın, kadınlar, akılsız aptallar, Yahudi ve Hristiyanların mukallidleri ve buna benzer daha pek çok kimse aleyhine Allah'ın bir hücceti yoktur. Çünkü bu kimselerin kendisi ile istidlal edilmesi mümkün olabilecek bir tabiatleri yoktur."

Kadı İyad Mutezile'den Cahız ve Sumame'nin bu görüşünü naklettikten sonra şöyle der:

¹ Bkz. Mucemu-l Menahi-l Lafziyye sy: 280

² Kavaidun Fi-t Tekfir sy: 307

"Bu şekilde söz sarfeden herkes kafirdir. Çünkü Yahudi ve Hristiyanlardan ya da İslam dinini terk eden etmeyen, onları tekfir etme noktasında sukut eden, onların kafir olduğundan şüphe duyan herkesin kafir olduğu hususunda icma vardır. Kadı Ebu Bekir el-Bakillani der ki:

"Çünkü onların kafir oldukları hususunda açık nas vardır. Kim bundan şüphe duyarsa, nasları yalanlamış ya da bu naslarda şüpheye düşmüştür. Bu şekilde şek, şüphe ya da yalanlama ise ancak bir kafirden sadır olur."³

Yine Kadı İyad bir başka yerde şöyle der:

İşte biz bundan dolayı Müslümanların dininin dışında kendisine başka bir din edinmiş olan kimseyi tekfir etmeyen, tekfirlerinde duraksayan, şüpheye düşen veya onların dinlerini sahih gören kimseyi tekfir ediyoruz. Bu kimse İslam'ını ortaya koysa, İslam itikadına inansa ve İslam dininin dışındaki bütün dinlerin batıllığına inansa da yine de kâfir olur. Çünkü bu kimse İslam şeraitine muhalif bir tavır sergilemiştir."⁴

Şeyh Ebu Batîn şöyle der:

"Kim Yahudi ve Hristiyanları tekfir etmezse yâda kâfir oldukları hususunda şekke kapılırsa bu kişi Müslümanların icması ile kâfir olur. Nitekim bizler Yahudi ve Hristiyanların çoğunun cahil insanlar olduğuna inanmaktayız."⁵

3- Âlimlerin muayyen bir şekilde küfründe icma etmiş oldukları bir kimseyi tekfir etmeyen kâfir olur.

Bu hususta Hafız Sahavi "El-Kavlu-l Munebbi an Tercumeti İbn-i Arabi" isimli eserinde şöyle der: "Er-Ravd isimli kitabın muhtasırı olan er-Ravda isimli kitabın Riddet bölümünde İbn-i Mukri şöyle der:

"Kim Yahudi, Hristiyan, İbni Arabî ve taifesini tekfir etmede tereddüt ederse kafir olur."

Bunu İbni Kayyim el-Cevziyye "Şerhu-n Nuniyye" de zikretmiştir.⁶ Aynı şekilde Muhammed bin Abdulvahhab "Mufidu-l Mustefid Fi Kufri Tariki-t Tevhid" isimli eserinde de bu sözü zikretmiştir.⁷

Şeyh Muhammed bin Abdulvahhab konu hakkında şafilerin görüşlerini aktarırken Ravd isimli eserin sahibinin şu sözlerini nakletmiştir:

Kim Peygambere kurban keserse kâfir olur. Kim İbni Arabî'nin taifesinin küfrü hakkında şüphe ederse kâfir olur."⁸

Değerli okuyucu kardeşim! Sana bu noktada açıklık getirmesi adına bir misal vermek istiyorum. Hafız İbn-i Hacer el-Askalanî Haccac b. Yusuf es-Sakafi hakkında şöyle der:

"Onu Müslümanlardan büyük bir topluluk tekfir etmiştir. Bunlardan bazıları Said bin Cübeyr, Nehai, Mucahid, Asım bin Ebi-n Nucud, Şa'bi ve diğerleridir."⁹

İmam Tavus'un şu sözü üzerinde de iyice düşünmek gerekir:

"Irak ehlinde olan kardeşlerimizin durumları ne garibdir. Haccac'ı Müslüman diye isimlendirmektedirler."

Tavus, Haccac'ı tekfir etmesine rağmen onu tekfir etmeyen Müslümanları tekfir etmemekte ve onlara kardeşlerimiz demektedir. Bunun sebebi ise Haccac'ın tekfirinde âlimlerin icmasının olmamasıdır. Bu meseleye iyi dikkat etmek gerekir.

³ Eş-Şifa bi Tarifi Hukukî-l Mustafa 2/281

⁴ Eş-Şifa bi Tarifi Hukukî-l Mustafa 2/286

⁵ Ed-Dureru-s Seniyye 12/69.

⁶ Bkz. 1/166

⁷ Bkz. Ed-Dureru-s Seniyye 9/423.

⁸ Ed-Dureru-s Seniyye 9/423.

⁹ Tehzibu-t Tehzib 1/673-674

4-Bir kişi herhangi bir kimsenin muayyen bir şekilde kâfir olduğuna dair şer-i delilleri sahipse ve aynı zamanda onun tekfir edilmesinin önünde şer-i bir engel olmadığını düşünüyorsa ancak buna rağmen bu kimseyi tekfir etmiyorsa bundan dolayı kafir olur.

Ebu Zur'a Ubeydullah bin Abdülkerim Er Razi şöyle demektedir:

"Kim Kur'an'ın mahlûk olduğunu söylerse kâfir olur ve İslam dininden çıkmıştır. Bu kimsenin kâfir olduğunu anlayan kimse bu kişiyi tekfir etmezse o da kâfir olur."

Bu sözün aynısını Ebu Hatim Muhammed bin İdris Er Razi'de söylemiştir Lalekai "Sunneh" isimli eserinde bu sözlerin hepsini rivayet etmiştir.¹⁰

Şeyh Muhammed bin Abdüvvahhab'ın torunu Şeyh Süleyman "Evsaku Ural- İman" adlı eserinde şöyle der:

"Şayet bir kimse bir kafirin küfründe şüphe ederse ve onun kafir olduğunu bilmiyorsa bu kişiye Kur'an ve Sünnet'ten deliller ile o kimsenin kafir olduğu izah edilir. Hüküm beyan edildikten sonra o kafirin küfrü hakkında şüpheyeye düşen ya da tereddüt eden kimse alimlerin icması ile kafir olur. Bunun sebebi kafirlerin tekfirinde duraksamasıdır."

Şeyhimiz Merakiři bu konuyla ilgili olarak şiir terettüb etmiştir.

"Birçok defa uyardık ki, küfür açık bir şekilde ortaya çıkmış ve netleşmiş ise tekfirde duraksamamak gerekir. Zira kim kâfiri tekfir etmezse kâfir olur."

Sevgili kardeşim! Şayet sorunda bahsettiğin Şeyh'in durumu yukarıda saydığımız kısımlar arasına giriyorsa mevzu bahis kaide bu Şeyh içinde uygulanır. Ancak bununla beraber kendisini İslam'a nispet eden, mümteni olmayan, tevil sahibi ve de özellikle ilim ehli kimselerin tekfirinde oldukça dikkatli hareket edilmesini tavsiye ederim. Allah en doğrusunu bilir.

Şayet sormuş olduğun sorudaki mesele yukarıda ki saymış olduğumuz kısımlar arasına giriyor ise, mevzu bahis kaide bahsi geçen şeyh içinde tatbik edilir.

Sonuç olarak diyoruz ki; Kendini İslam' nispet eden, mümteni olmayan, te'vil sahibi kimselerin ve özellikle de ilim ehli kimselerin tekfirinde dikkatli hareket edilmesini tavsiye ediyoruz.

Allah en dođrusunu bilendir.

Tevhid ve Cihad Minberi

Fetva Kurulu Üyesi

Şeyh Ebu Hummam Bekr bin Abdulaziz El Eseri

¹⁰ Bkz. 2/176